

De indrukwekkende transformatie van De Haar

De Hollandsche Greenkeeping Maatschappij legt momenteel de laatste hand aan de aanleg van de totaal vernieuwde baan van Golfclub De Haar en gaat bovendien de komende vijf jaar het onderhoud uitvoeren. Oftewel: hoe de innige samenwerking tussen alle partijen een van de mooiste Nederlandse courses van de laatste 25 jaar gaat opleveren.

Auteur: Jan Kees van der Velden

Het begin

In 1969 dacht baron Thierry van Nyevelt van de Haar er nog even aan om een deel van het 350 hectare grote landgoed van Kasteel De Haar te veranderen in een wildpark. Het werd een golfbaan. In maart 1973 ging de eerste spa de grond in en in juni 1974 sloeg prins Bernhard de eerste officiële bal op de door de Brits-Nederlandse architect Frank Pennink ontworpen *9 holes parkland course* – nieuws dat dagbladen als de *NRC* en *Tubantia* haalde. En als de wintergoden meewerken, kunnen de leden in juni 2021 hun in feite volkomen nieuwe 18-holesbaan bespelen. De aanleg mag met een gerust hart een top-prestatie worden genoemd, waarbij de club, zijn interne en externe adviseurs, de architect en de aannemers innig met elkaar samenwerkten.

Volgens de in 1989 verschenen *Golfers Guide Holland* bevatte het oorspronkelijke plan van Pennink al achttien holes, maar ging dat niet

Het werd geen wildpark, maar een golfbaan

door vanwege gebrek aan fondsen. Hoe het ook zij, er waren maar weinig golf liefhebbers die een rondje op De Haar niet konden waarderen. In een oude editie van het jaarboekje *Golf in Nederland* lezen we: 'De spelers die op de smalle baan van De Haar hun handicap spelen, kennen op geen enkele andere baan in Nederland problemen meer.' Daar is geen woord van gelogen.

De par-3 zevende over water, de par-5 negende 'naar het kasteel toe' – ze staan bij veel Nederlandse golfers in het geheugen gegrift. Het is misschien moeilijk voor te stellen, maar de nieuwe baan zal nog veel memorabeler worden.

De uitbreiding

Golfarchitect Bruno Steensels tekende veertien holes in het oude park, tussen de bomen door. Vier holes (2, 3, 13 en 14) liggen erbuiten, evenals de nieuwe drivingrange. 'Helaas zijn de holes twee en drie veel minder geonduleerd', zegt hij. 'Maar dat moest vanwege de harde Nederlandse wetgeving. Het zijn goede holes, maar ik had het liever anders gezien. Opvallend is de oude, lange waterpartij van zuid naar noord, die alleen op de par-3 zevende in het spel kwam. Dat is nu wel anders. De bijna 650 meter lange waterpartij wordt door drie holes (8, 9 en 18) gekruist en komt op 6 en 7 lateraal in het spel. Het doet

 6 min. leestijd

eigenaar Natuurmonumenten, mensen die de Vleermuizenwet bewaken en archeologische instellingen. Dat het allemaal is gelukt en dat de baan volgende zomer officieel geopend kan worden, is niet minder dan een huzarenstukje.' 'Het was goed samenwerken met de aannemer, de Hollandsche Greenkeeping Maatschappij. Met directeur Hans Schaap aan het roer heb je te maken met een bedrijf dat ervaring heeft. Schaap kan hard zijn, maar hij en zijn mannen doen wel wat er gedaan moet worden. Bij een complex project als dit, met zijn mogelijkheden en onmogelijkheden, is eveneens enige soepelheid vereist. Dat zat bij de samenwerking met HGM ook wel goed.'

Geen klassieke uitbreiding

Je kunt bij dit project niet van een klassieke uitbreiding spreken. Iets dat je zo vaak ziet en dat toch altijd een beetje schuurt, is het verschillende karakter van het oorspronkelijke ontwerp en de nieuwe negen holes. Hoewel je duidelijk flarden van de oude baan kunt waarnemen, is het een volkomen nieuwe course geworden. Er liggen achttien nieuwe holes, al zijn sommige gesitueerd op de plek waar de oude lagen. 'Maar dan wel 180 graden de andere kant op,' zegt Steensels. Hij creëerde een baan die imponerend wordt en die het hele jaar door bespeelbaar moet zijn.

De grond waar de oude én de nieuwe baan op liggen, is echter niet de gemakkelijkste. 'Ook in technisch opzicht is alles nieuw,' aldus Bruno Steensels. 'Een nieuw beregeningssysteem en een nieuw drainagesysteem met *catch basins*.' Op de nieuwe, vaak geonduleerde fairways kwam 8 centimeter zand, die vervolgens met een rotorkoepel tot een diepte van maximaal 4 centimeter door de toplaag werd gemengd. Daarna werd een volgende zandlaag van 5 centimeter aangebracht, die op dezelfde wijze

denken aan de Ryder Cup-baan van 2014, het bij Chicago gelegen Medinah. 'Dat wist ik niet,' zegt Steensels. 'Ik heb nog nooit een tekening van die course gezien.' Hoe het ook zij, de Belgische architect heeft de lange vijver knap benut.

Het idee van uitbreiding naar achttien holes liet achtereenvolgende bestuurders van Golfclub De Haar niet echter niet los, zo merkte ook golfarchitect Bruno Steensels. 'Het is een van mijn oudste dossiers,' zegt hij. 'Ik ben hier af en aan zo'n zeventien jaar mee bezig geweest. Het traject van vergunningen verkrijgen is niet gemakkelijk, zeker als je met meerdere partijen te maken hebt: Monumentenzorg, grond-

door de bovenste 5 centimeter werd gemengd. Volgens Jan van Mondfrans, samen met mannen als Lambert Veenstra en Ronald Buiting externe adviseurs van de club, ontstond zo een schrale toplaag met voldoende stabiliteit, waar gras, een mengsel van roodzwenk en Engels raaigras, op duurzame wijze kan worden onderhouden. 'Aan de reacties van de leden die nieuwe holes hebben gespeeld, merk je dat de baan veel droger is dan men gewend was,' aldus Van Mondfrans. Steensels: 'Het is van belang dat het regenwater snel en goed wordt afgevoerd. Daarvoor gaat het *storm sewer system* zorgen, dat ik al sinds 2000 op mijn banen toepas.'

Het contract

'Steensels heeft gelijk als hij zegt dat het een mooi, maar gecompliceerd project is,' zegt HGM-eigenaar Hans Schaap. 'Mensen met kennis van zaken hebben het bestuur geadviseerd om met ons in zee te gaan. Daar waren en zijn we best trots op. Ook omdat het een project is dat kwalitatief van een hoog niveau is en omdat de leden altijd negen holes konden bespelen.' 'Normaal gesproken zijn in een contract met een aannemer naast de aanleg ook vijf maaibeurtten opgenomen. HGM en ik hebben in de loop der jaren geleerd dat een overeenkomst inclusief de *grow-in* veel beter is. Uiteindelijk creëer je dan met elkaar een veel sterkere start voor een nieuwe course.' Dankzij het goede werk van HGM, uitvoerder Antoine Relouw en van de greenkeeping-staf van Elliott May – afkomstig van The International – hebben het bedrijf en de club een onderhoudscontract met een looptijd van vijf jaar afgesloten. 'Het is helemaal op maat gesneden,' zegt Schaap. 'Tijdens de aanleg hebben we veel geleerd en die lessen willen we met Elliott en zijn vier collega's graag in praktijk brengen.'

De greenkeepers krijgen te maken met greens die volgens het Nederlandse procedé zijn aan-

Hans Schaap (l) en Jacques Laumans (r) ondertekenen het onderhoudscontract

Hoofdgroenkeeper Elliott May

De directie van HGM: Joris Slooten (l) en Hans Schaap (r)

‘De club, de golfschool en de natuur zijn onze drie pijlers’

gelegd en niet volgens de USGA-specificaties. ‘De zogenaamde *Dutch greens* zijn voor ons klimaat gewoon beter’, zegt Jan van Mondfrans. ‘Ook qua duurzaamheid.’ In de overeenkomst tussen de club en HGM zit een opmerkelijke clause over het *Poa picking project*, in de wandeling PPP genoemd. De greens bestaan voor tachtig procent uit roodzwenkgras en voor twintig procent uit struisgras. Als je niets doet, sluip *Poa annua* er langzaam maar zeker in. HGM moet dat percentage straatgras tot het absolute minimum beperken. Dat gebeurt door maandelijkse controle en eventueel verwijdering van de grasplantjes. Het jaarlijkse onderhoudsschema is overigens gebaseerd op de wedstrijdkalender van Golfclub De Haar. Ook dat moet ervoor zorgen dat de leden tevreden zullen zijn.

Drie pijlers

De voorzitter van De Haar, Paul Janssen, is terecht een trots man. ‘Er is zo goed samengewerkt door meerdere partijen. We hebben als club bijvoorbeeld het geluk om twee ervaren Delftse ingenieurs als leden te hebben: Koene Talsma en Roeland Begemann. Zij hebben met Steensels, onze uitstekende externe adviseurs en HGM kolossaal werk verricht. Met het bedrijf van Hans Schaap is uitstekend gewerkt. Men toonde veel gevoel voor verantwoordelijkheid en was flexibel als het nodig was. Maar het is niet alleen de baan die bij ons past’, zegt Janssen. ‘In de eerste plaats zijn we een klassieke club, die de golfsport omarmt. Een tweede punt is de goede golfschool onder leiding van Floris de Vries. Hij en zijn collega’s hebben gezorgd voor vernieuwde belangstelling voor lessen en coaching. En als derde pijler is er de natuur, de prachtige omgeving waarin onze baan ligt. Dat brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee. Herstel en behoud van het park horen daarom ook bij onze opdracht.’

Fase 3

Fase 3 van het uitbreidingsplan van De Haar voorziet in de verplaatsing van het clubhuis. De nieuwe locatie is de plaats van de voormalige greenkeepersloods. In deze laatste fase worden op de plaats van de huidige drivingrange de holes 6, 11 en 12 verlengd en afgerond. Het is nog onduidelijk wanneer deze fase zal worden uitgevoerd.

Elke week stuurt de Europese Tour een gedetailleerde specificatie van een baan naar de media. Zou je zo’n overzicht van De Haar kunnen samenstellen? Natuurlijk zonder te willen speculeren over een groot kampioenschap. De auteur van dit artikel vroeg het aan Jan van Mondfrans en hij slaagde daarin.

SPECS GOLFCLUB DE HAAR

TOTALE
OPPERVLAKTE
78 HA

Type of grass	GREENS 80% roodzwenkgras & 20% struisgras	FAIRWAYS Engels raaigras en roodzwenkgras
Height of cut	3,5 – 4,5 mm	15 – 17 mm
Speed/stimpmeter reading	8,5 minimaal	30 – 50 meter
Any specific comments	Poa Picking Protocol zorgt voor maximaal 3% straatgras in de greens	Onkruid wordt zoveel mogelijk bestreden
Type of grass	TEES / COLLARS Engels raaigras en roodzwenkgras	ROUGH Roodzwenkgrassen
Height of cut	11 mm	Semi: 30 mm Rough: 100 mm
Any specific comments	Relatief grote tees	loopt over in natuurgebieden
COURSE	OTHER FEATURES	
Opened	Any other features of the course or the event that may be of interest to web readers	
Course designer		
Special features		
General playability		
Undulating / flat		
Tree lined / exposed		
Many / few penalty areas		
Changes to the course		